

מפגש למורי
גיאוגרפיה – 9.5.21
מסלולי 10-12
שנות לימוד
שב"ס

הכנת המצגת – אילת כ"ץ

לקראת מבחן קיץ תשפ"א
4.8.21

ירושלים

כתבו כמה שיותר מילים מהאותיות המרכיבות את המילה ירושלים

האם יש תבליטי אריות בשער האריות? כן/לא

בן כמה עץ הזית העתיק ביותר בירושלים? 500 שנה 1000 שנה 800 שנה

מי שקבור בהר הזיתים, רגליו פונות מערבה אל הר הבית, וזאת על מנת שכשיבוא המשיח במהרה בימינו, יוכלו ישר לעלות אל בית המקדש. נכון/לא נכון

האם מצודת דוד נבנתה ע"י דוד? כן/לא

כמה פעמים נכבשה ירושלים מאז המלך דוד? ומאיזה כיוון? 25 15 40
מדרום, ממזרח, מצפון, ממערב

כמה אנשים חיים בישראל ששם "ירושלים וכמה מהם גרים בירושלים?

האם אתם יודעים את התשובות?

האם יש תבליטי אריות בשער האריות? כן/לא

בשער האריות הידוע, שממנו פרצו הצנחנים בשנת 1967 אל הכותל אין כלל אריות. התבליטים המעטרים את שני צדדיו הם למעשה ברדלסים, סמלו של השליט הממלוכי בייברס שבנה את השער.

בן כמה עץ הזית העתיק ביותר בירושלים? 500 שנה 1000 שנה 800 שנה

עץ הזית העתיק ביותר בירושלים הוא בן 800 שנה, ונמצא בחצר גן גת שמנים, למרגלות הר הזיתים.

מי שקבור בהר הזיתים, רגליו פונות מערבה אל הר הבית, וזאת על מנת שכשיבוא המשיח במהרה בימינו, יוכלו ישר לעלות אל בית המקדש. נכון/לא נכון

בית הקברות היהודי שבהר הזיתים הנו בית הקברות היהודי העתיק בעולם. הוא גם נחשב לבית הקברות העתיק בעולם שעדיין קוברים בו גם כיום

האם מצודת דוד נבנתה ע"י דוד? כן/לא

מצודת דוד, או מוזיאון מגדל דוד שבשער יפו, מכונים כך על שם דוד המלך למרות שדוד מעולם לא היה או בנה שם! מקורה של טעות הנה בזיהוי המקום כמצודת ציון (דוד) המקראית בידי הצלבנים, אבל מה לעשות שביזנס זה ביזנס והשם טוב לעסקים. זו הסיבה שהמלונות הצופים אל מגדל דוד מכונים "מלון המלך דוד", "מלון מצודת דוד", ואפילו השכונה החדשה בממילא זכתה לשם הסקסי - "כפר דוד".

כמה פעמים נכבשה ירושלים מאז המלך דוד? ומאיזה כיוון? 25 15 40

מדרום, ממזרח, מצפון, ממערב

כמה אנשים חיים בישראל ששםם "ירושלים וכמה מהם גרים בירושלים?

במדינת ישראל חיים כיום 80 אנשים ששםם הפרטי הוא ירושלים. רק שמונה מהם מתגוררים באמת בירושלים.

בשנת 1912 הוגשה הצעה רעיונית על פיה יועתק משכן האפיפיור מרומא לירושלים.

עובדה חשובה שיש להפנים לפחות 45 פעמים אחת ולתמיד - הכותל המערבי אינו שריד של בית המקדש אלא רק שריד של הקיר, החומה המערבית של הר הבית.

בתוך העיר העתיקה ישנם 48 מנזרים וכנסיות, מעל ל-30 מסגדים, 142 רחובות וסמטאות, מתוכם 43 ברובע היהודי.

מומלץ לשבת בטרם תקראו את העובדה הבאה: קצת לאחר מלחמת ששת הימים קרא דוד בן גוריון להפלת חומותיה של העיר העתיקה כדי לאחד את העיר.

ניל ארמסטרונג, האדם הראשון שדרך על הירח (שהיה נוצרי אדוק), ביקר בירושלים בשנות השבעים. כשביקר בשערי חולדה, בכותל הדרומי של הר הבית אמר "אני הרבה יותר נרגש כשאני פוסע על המדרגות האלה מכפי שהייתי כשצעדתי על הירח".

ש"י עגנון זכה בפרס נובל לספרות בשנת 1966. באותן שנים הגדילה עיריית ירושלים לעשות, והרחוב שבו התגורר עגנון בשכונת תלפיות הפך לחד-סיטרי למענו. כמו כן, הוצב שלט בכניסה אל הרחוב "נא לשמור על השקט, סופר במלאכתו".

ירושלים נכבשה מאז ימי דוד ועד לימינו 40 פעם. 39 מתוכם נכבשה מכיוון צפון ורק פעם אחת מכיוון מזרח - במלחמת ששת הימים בשנת 1967. כמו שנאמר "מצפון תיפתח הרעה..."

<https://www.youtube.com/watch?v=wczh4bLjEgo>

סרטון על ירושלים

יום ירושלים 2021: פחות יהודית, יותר חרדית, ברובה צעירה

יום ירושלים ה-54: לפי מכון ירושלים למחקרי מדיניות בעיר מתגוררים 936,400 תושבות ותושבים - במהלך השנים חלה ירידה בחלקה של האוכלוסיה היהודית, שבתוכה נרשם רוב חרדי.

ירושלים היא, כידוע, העיר הגדולה ביותר בשטחה בהשוואה לערים הגדולות בישראל. שטח השיפוט שלה משתרע על פני 126 קמ"ר, כאשר 47 אחוזים ממנו נחשב לשטח בנוי ו-53 אחוזים לשטח פתוח. לשם השוואה, שטחה של באר שבע הוא 118 קמ"ר, של חיפה – 73 קמ"ר, של ראשון לציון – 62 קמ"ר, של תל אביב – 54 קמ"ר ושל מעלה אדומים השכנה – 49 קמ"ר.

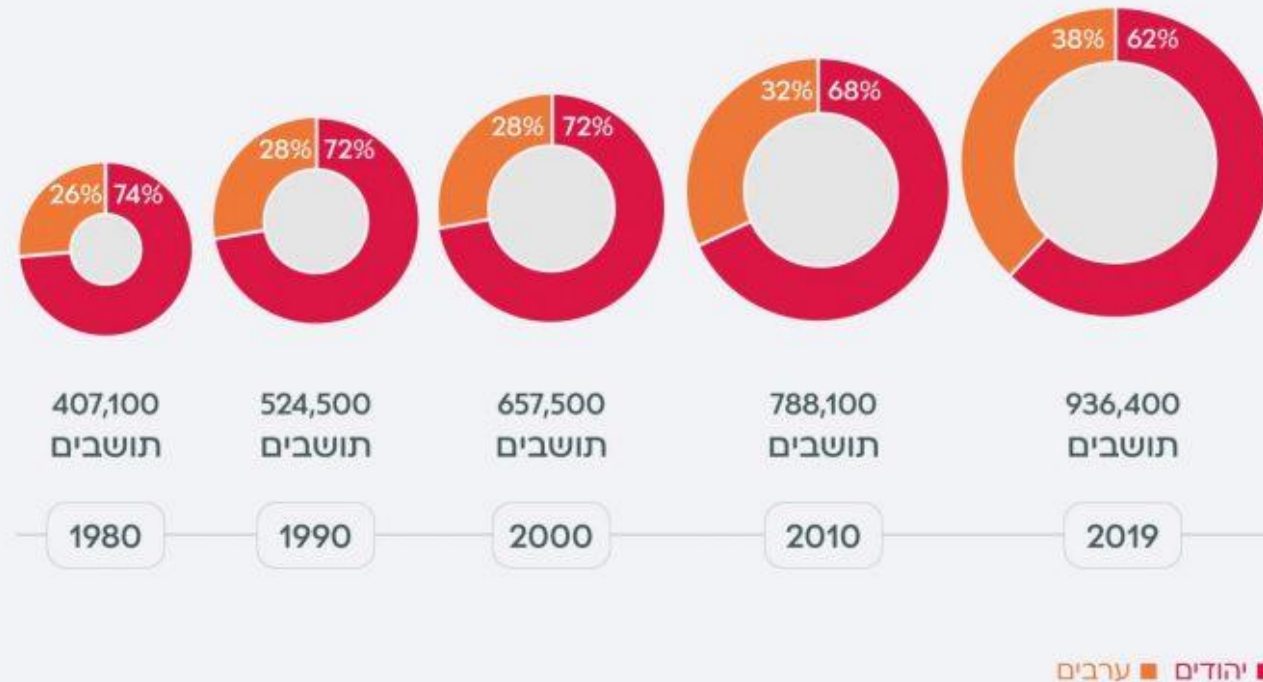
פריסה גיאוגרפית של האוכלוסייה בירושלים, 2019

בירושלים מתגוררים 936,400 תושבות ותושבים – מדובר בעיר שבה מצטופפים הכי הרבה אזרחים. לעומת זאת, בתל אביב מתגוררים כמעט חצי מאוכלוסיית עיר הבירה – 460,600 תושבים. בחיפה מתגוררים 285,300 תושבים, בראשון לציון – 254,400 תושבים, ואחריהן – באר שבע עם 209,700 תושבים.

במהלך השנים, לפי הדוח, חלה ירידה בחלקה של האוכלוסייה היהודית בירושלים, ובמקביל חלה עלייה בחלקה של האוכלוסייה הערבית. חלקה של האוכלוסייה היהודית בעיר ירד מ-74 אחוזים בשנת 1980, ל-72 אחוזים בשנת 1990, ל-68 אחוזים בשנת 2010 ול-62 אחוזים בשנת 2019. במקביל חלה עלייה בחלקה של האוכלוסייה הערבית מ-26 אחוזים בשנת 1980, ל-28 אחוזים בשנת 1990, ל-32 אחוזים בשנת 2010 ול-38 אחוזים בשנת 2019.

אוכלוסייה יהודית וערבית בירושלים, 1980-2019

ומה לגבי אופי הזהות הדתית של התושבים? ובכן, ירושלים, בניגוד למגמה הארצית, רושמת רוב חרדי מובהק. לפי נתוני הדוח 36 אחוזים מתושבי העיר הם חרדים, 33 אחוזים הם חילונים ו-31 אחוזים הם דתיים. לעומת זאת, בפרספקטיבה ארצית רחבה – 66 אחוזים מתושבי המדינה הם חילונים, 24 אחוזים הם דתיים ורק 10 אחוזים הם חרדים. כמו כן, בערים תל אביב וחיפה המגמה היא הפוכה לירושלים – רוב מובהק לחילונים. בעיר הלבנה 86 אחוזים מהתושבים הם חילונים, 13 אחוזים דתיים ו-1 אחוז חרדים. בעיר הצפונית – 81 אחוזים חילונים, 15 אחוזים דתיים ו-4 אחוזים חרדים.

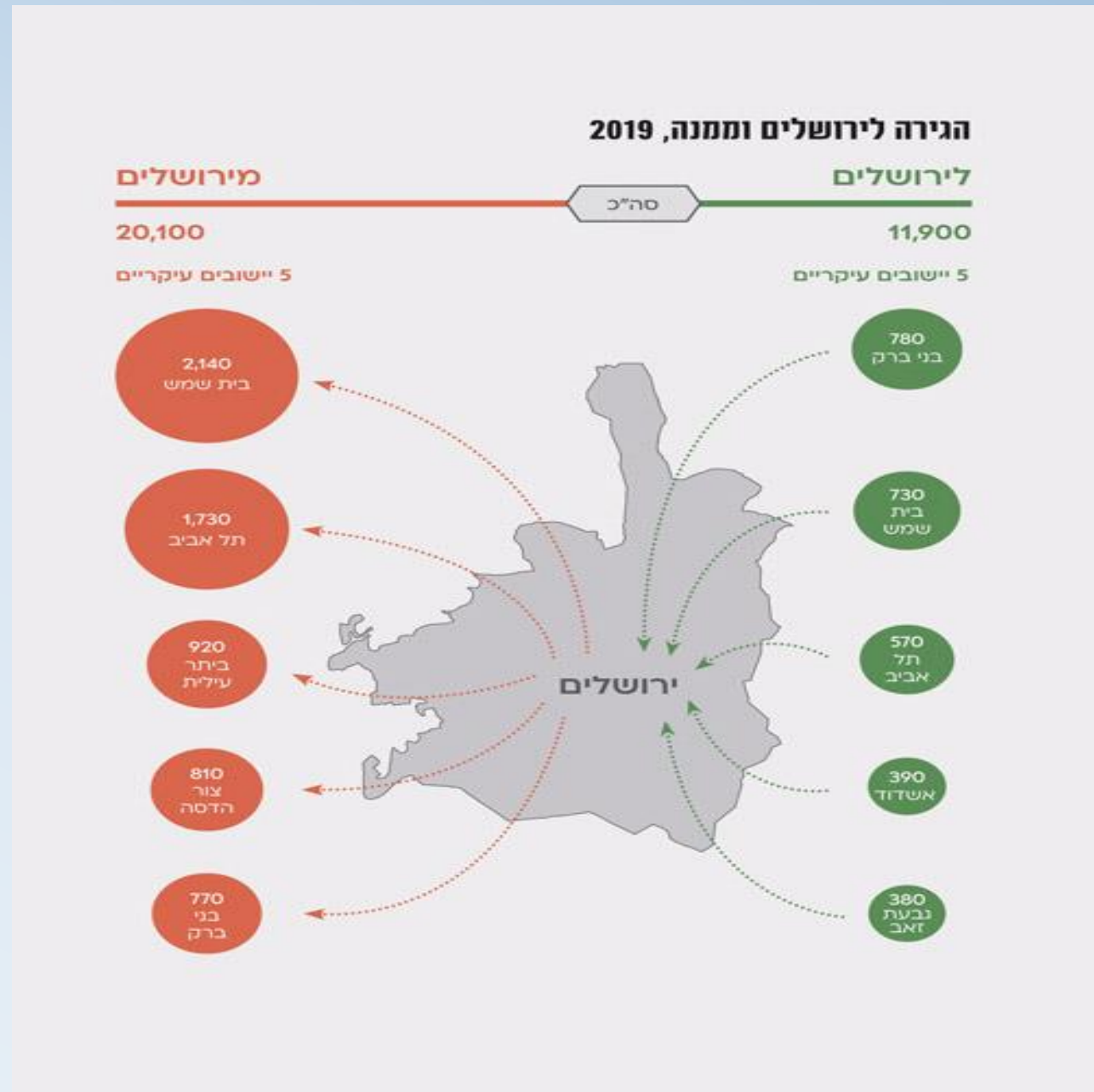
אופי הזהות הדתית של האוכלוסייה היהודית* בישראל ובערים הגדולות, 2017-2019 (ממוצע)

ומה לגבי ההגירה השלילית? בשנת 2019 נרשם בירושלים ריבוי טבעי של 21,500 נפשות, מניין העולים החדשים שהשתקעו בעיר באותה שנה היה 3,100 ומאזן ההגירה הבין-יישובית היה שלילי ועמד על 8,200. לפי הדוח בשנת 2019 עזבו את ירושלים 20,100 תושבים. רובם עבר לבית שמש – 2,140 תושבים. כמו כן, לפי הדוח בשנה זו 1,730 ירושלמים עזבו לתל אביב. 920 לבית"ר עילית, 810 לצור הדסה ו-770 לבני ברק.

באותה שנה, לפי הדוח, 11,900 עברו לירושלים – 780 תושבים עברו מבני ברק לעיר, 730 מבית שמש, 570 מתל אביב, 390 מאשדוד ו-380 מגבעת זאב.

השכונות בירושלים שאליהן עבר המספר הגדול ביותר של תושבים חדשים – הגירה בין-יישובית בלבד היו: רמות אלון 920, פסגת זאב – 610, גאולה ומאה שערים – 610, נחלאות – 590 וקרית היובל – 570.

ילודה: אוכלוסיית ירושלים מתאפיינת בשיעור ילודה גבוה מאוד. בשנת 2019 נולדו לתושבי ירושלים 25,400 תינוקות: 16,400 תינוקות (65 אחוזים) נולדו למשפחות יהודיות ו-9,000 תינוקות (35 אחוזים) נולדו למשפחות ערביות. בדוח מצוין כי בשנת 2019 שיעור הילודה בירושלים עמד על 27.4 לידות לכל אלף תושבים, והוא היה גבוה בהשוואה לישראל (20.1), לתל אביב (17.8) ולחיפה (13.8). שיעור הילודה בקרב האוכלוסייה היהודית בירושלים (28.6) היה גבוה מזה שבקרב האוכלוסייה הערבית (25.5). בישראל, לעומת זאת, שיעור הילודה של האוכלוסייה היהודית (19.3) היה נמוך מזה של האוכלוסייה הערבית (23).

הירושלמים, לפי הדוח, מתחתנים בגיל צעיר יחסית: 54 אחוזים מבני 20-34 בירושלים היו נשואים, בהשוואה ל-44 אחוזים בישראל, 26 אחוזים בתל אביב ו-35 אחוזים בחיפה. כמו כן, 8 אחוזים מהנשואים בירושלים היו בני 20-24. אחוז זה גבוה בהשוואה לישראל (3 אחוזים) לתל אביב (1 אחוז) ולחיפה (2 אחוזים).

גיל הנישואים הנמוך ואחוז הנשואים הגבוה בירושלים מוסברים בחלקם הגבוה של קבוצות אוכלוסייה שבהן מקובל להתחתן בגיל צעיר יחסית – דתיים, חרדים ומוסלמים.

מחירי דירות* בישראל, בירושלים, בתל אביב ובחיפה, 2015, 2020

* מחיר ממוצע של דירה יד שנייה, בת 3-4 חדרים, במיליוני ₪

2015 2020

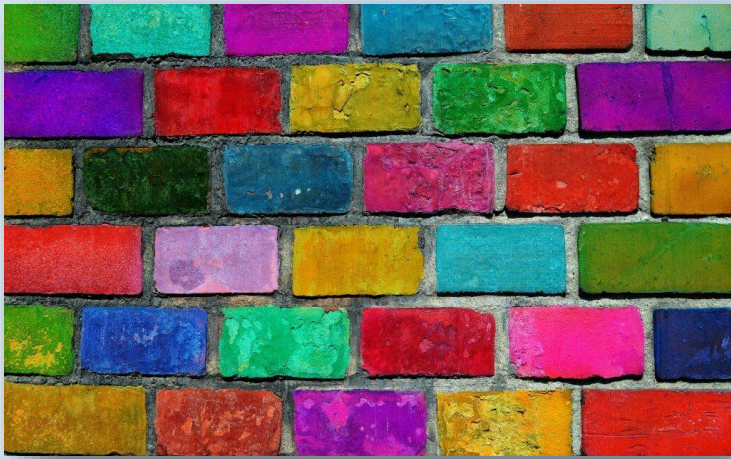
שכר ממוצע לחודש עבודה בישראל, בירושלים, בתל אביב ובחיפה, לפי מגדר, 2018

<https://www.kolhair.co.il/jerusalem-news/160244/>

נתונים על ירושלים

במה נעסוק במפגש ?

למידה
מהצלחות

ללמוד
מפילוסופית
FISH

מתודות
לסיכום וזכירה

התיישבות
ערבית
בישראל

אוכלוסייה במזרח התיכון וגורמי הגירה

מעגל
הלמידה

משך זמן
השיעור

1- גירוי/טריגר
חיבור קצר לידע
קודם

2- הקנייה

3- התנסות
המשגה
סיכום ביניים

4- המשך הקנייה
קצרה התנסות
וביצועי הבנה

5- סיכום וסגירה

פתיחה – טריגר

פילוסופיית FISH

לעשות למישהו
את היום

לשחק

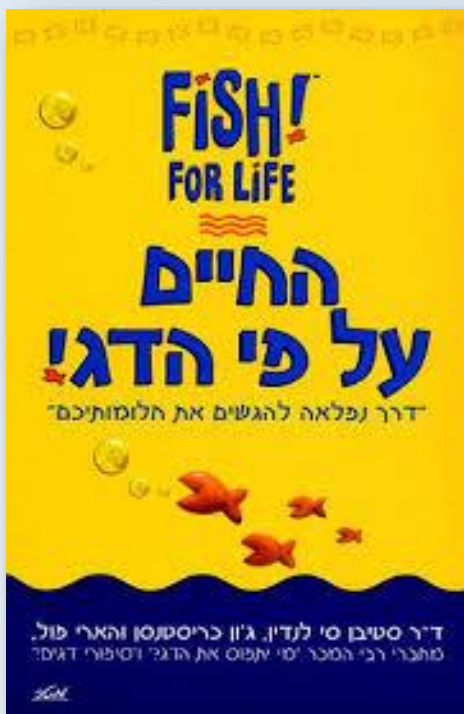
לבחור בגישה
חיובית

להיות נוכח

ארבעת העקרונות הפילוסופיים של FISH

שוק הדגים פייק פלייס שPike Place Fish Market - בסיאטל, וושינגטון

שוק הדגים פייק פלייס הוא שוק דגים פתוח בסיאטל, וושינגטון, ארצות הברית. החנות הפתוחה נוסדה בשנת 1930, וידועה במסורת שלה בה מוכרי דגים זורקים את הדגים שנרכשו על ידי הלקוחות לפני עטיפתם. שוק הדגים היה קרוב לפשיטת רגל בשנת 1986, אך לאחר הצגת שיטות עבודה חדשות כמו השלכת דגים, משחקים והופעות לקוחות, הוא זכה לחשיפה משמעותית בתקשורת הארצית ובתוכניות הטלוויזיה.

שגרה אופיינית תכלול לקוח המזמין דג; סוחרי הדגים בסרבב ובמגפיים כתומים יקראו את ההזמנה שנשמעת בקול רם על ידי כל אנשי הצוות האחרים, ובאותה נקודה הדייג המקורי יזרוק את דגי הלקוח מאחורי הדלפק שיעטוף אותו. הצעקות החוזרות ונשנות של הזמנות דגים החלו כמעשה קונדס לעובד אחד, אך הפכו למסורת שכן הלקוחות נהנו מהתצוגה. כאשר הם עובדים, צוות שוק הדגים צועק אחד לשני ומזמר בקול אחד תוך כדי השלכת דגים שהוזמנו. מדי פעם הם יזרקו דג קצף לקהל כדי להפחיד את העומדים מן הצד, או יבחרו לקוח מהקהל שישתתף בזריקת הדגים. השוק מציג שלט באזור הכללי ובו כתוב "זהירות: דגים מעופפים נמוכים"

מהי פילוסופיית FISH ?
בשנת 1997, ג'ון כריסטנסן, מומחה לתרבות ארגונית, ביקר שבשוק הדגים בסיאטל.
הוא חווה את האנרגיה הייחודית ששררה במקום ובהסכמתם של הבעלים והעובדים החליט לצלם סרט על מוכרי הדגים. ניתוח של הסרט העלה ארבעה ערכים שעומדים בבסיס התנהלות המקום והופכים אותו למקום עבודה שמח, מספק ובלתי נשכח:

לשחק
לעשות למישהו את היום
להיות נוכח
לבחור בגישה חיובית

מתוך הקובץ הכלה למעשה – ניווט כיתה

ארבעת עקרונות פילוסופיים - FISH

לשחק

העובדים מספרים כי הפכו את המקום למקום שכיף להיות בו באמצעות משחקים שהם המציאו, כך שאף על פי שהם עובדים שעות רבות ביום הם לא משתעממים כל יום הם מייצרים את הכיף מחדש והלקוחות לא נשארים אדישים. שמחת הקהל מסביב היא המטרה המידית וקניית הדגים תהייה התמורה לטווח הארוך.

לעשות להם את היום

כשהלקוחות והצופים רואים שהעובדים נהנים - גם הם נהנים. העובדים מתייחסים לקהל מתוך אהבה ושמחה ומקפידים על התייחסות אישית לנוכחים סביב הדוכן "כשיש התרגשות הזמן חולף מהר, אנשים נהנים ואגב כך הם גם קונים מאתנו דגים"

להיות שם

העובדים מקשיבים בתשומת לב לדברי הלקוחות, מביטים בהם ישירות ומטפלים רק בהם. כל שאלה מקבלת התייחסות גם אם אותה שאלה נשאלה אין ספור פעמים לפני כן.

לבחור את הגישה

העובדים יודעים כי למרות היות הדוכן מקור פרנסה, באפשרותם לבחור אם ליהנות או לא ליהנות. העובדים מספרים כי צריך לבחור איך רוצים להרגיש ברגע שיוצאים מהמיטה. אם בוחרים להיות שמחים, מגלים כי העולם הרבה יותר יפה. "אני לא אוהב לקום מוקדם בבוקר. או שאני אהיה עצוב בגלל זה או שאמשיך להיות שמח. תהיה שמח בן אדם!"

טריגר

מה זה?

نیوم NEOM

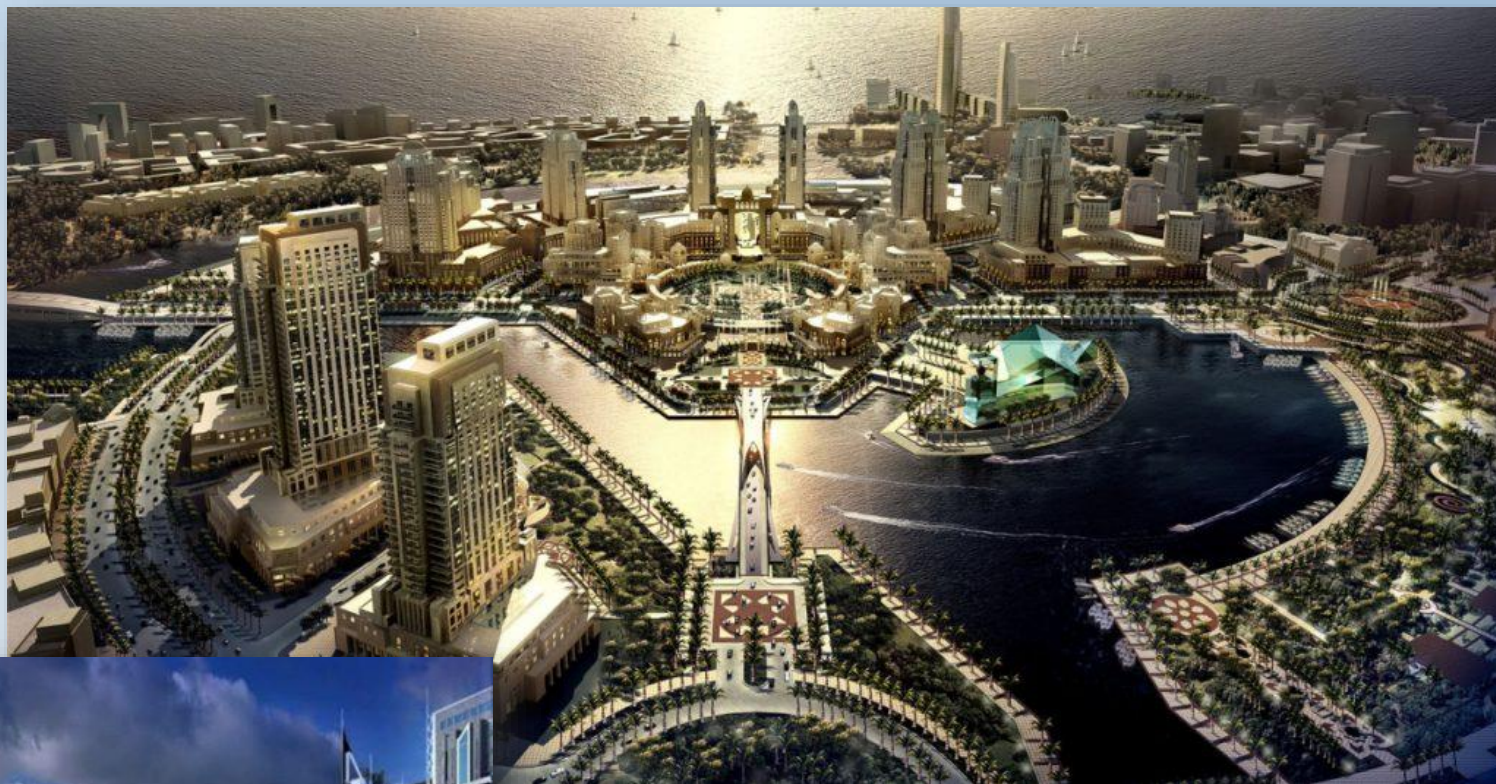

نيوم NEOM

ניאום (בערבית: نيوم; באנגלית: Neom) הוא פרויקט שאפתני לבניית עיר חדשנית בערב הסעודית בשטח של 26,500 קמ"ר העיר מתוכננת להיבנות בדרומו של מפרץ אילת, באזור מצרי טיראן, בשטח של ערב הסעודית והיא צפויה להיות מחוברת לחצי האי סיני באמצעות גשר. שם העיר נגזר משילוב של המילים "חדש" ביוונית: "NEO" ו"עתיד" (בערבית: "مستقبل").

האם שמעתם על העיר ניאום?

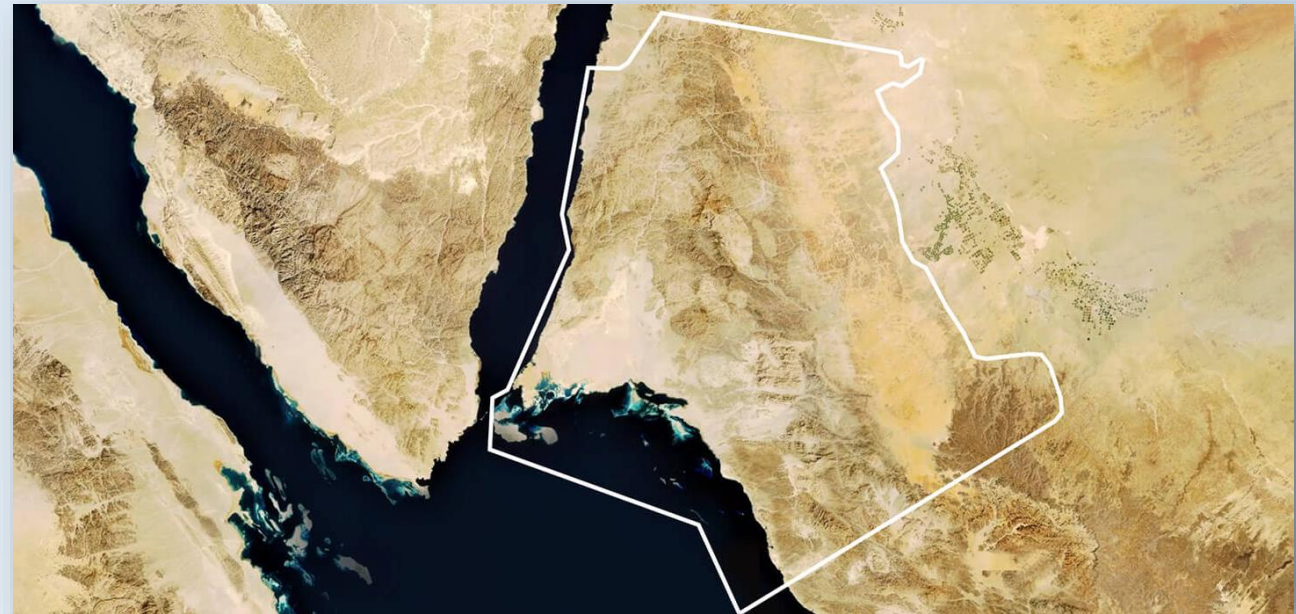
200 ק"מ בלבד מאילת
נבנית עיר עתידנית
בעלות של 500 מיליארד דולר

ככה היא תראה!

ניאום Neom

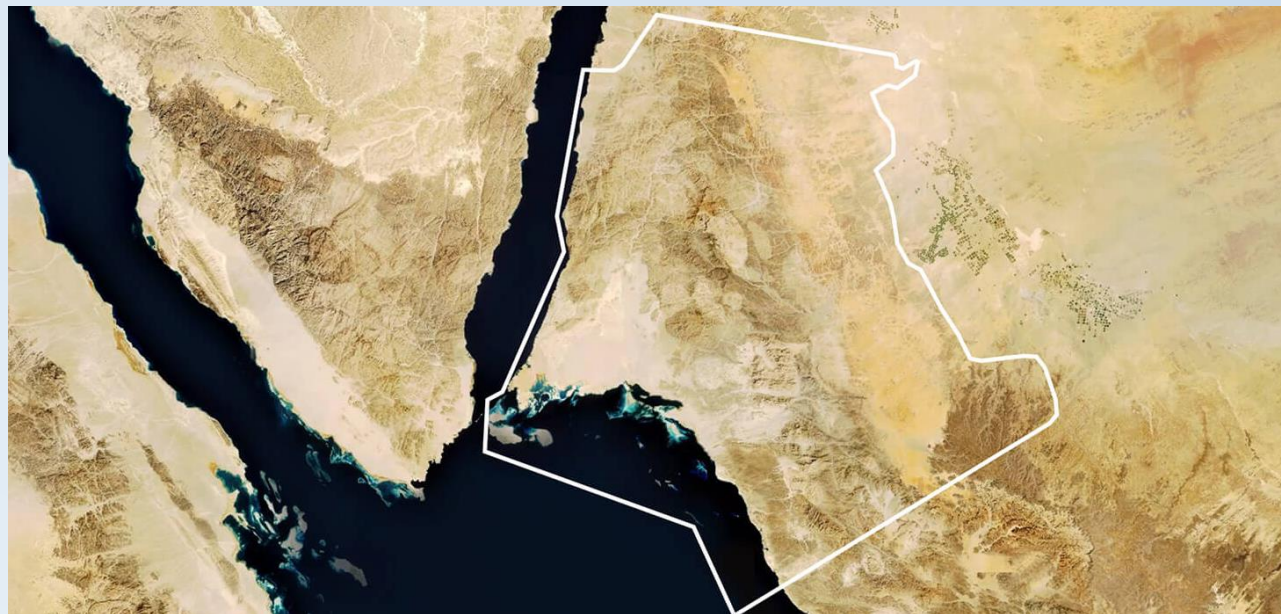
העיר החדשה המתוכננת – ניאום על שטח של 26.5 אלף קמ"ר (הגדול יותר משטח מדינת ישראל וכמעט השטח של בלגיה' גדול פי 33 משטח העיר ניו יורק) בצפון מערב ערב הסעודית, לאורך רוב חוף ים סוף הסעודי וחוף הים האדום. העלות המשוערת של הקמת המגה עיר היא מעל 500 מיליארד דולר ואמורה להיות עיר חכמה ואקולוגית, המתוכננת ככזו מראש שילוב של עיר מדע ואקדמיה, נופש ותיירות בין לאומית, תעשייה מתקדמת ומרכז פיננסי, מעין שילוב של דובאי, עמק הסיליקון ואיי סיישל...

בשבוע האחרון של יולי הושלם השלב הראשון של העיר, אשר כלל יצירת מפת דרכים להתפתחותה, דרכי מימון ובניית הקונספט הכלכלי של העיר ויצא לדרכו השלב השני. בהתייחסות למסקנות השלב הראשון, העיר ממוקמת בצומת חשוב במיוחד שכן היא גובלת במצרים וירדן וגם ישראל, ומאפשרת ייסוד מעבר בקלות בין המדינות הללו. שנית, למיקומה הגאוגרפי ישנם יתרונות נוספים מלבד האספקט הגיאוגרפי-פוליטי: מהירות הרוח הממוצעת במחוז טאבוק היא 16.6 קילומטר, הטמפרטורה נמוכה בכ-10 מעלות משאר המדינה (עם זאת, עדיין מגיעה לכ-38 מעלות בשיא הקיץ) וכמות המשקעים נמוכה למדי, משמע השמש תזרח ברוב ימות השנה. אלו יאפשרו יצירת חוות סולאריות ותחנות רוח אשר ייצרו 20 מגהג'ולט לכל מטר רבוע ויספקו את כל צרכי החשמל של העיר, ביום ובלילה. בנוסף, על-פי מקורות המידע של ניאום, העיר נמצאת מרחק של עד 8 שעות טיסה מ-70% מאוכלוסיית העולם.

نیوم NEOM

במסגרת ועידת "יזמות העתיד" שנערכה בריאד ב-24 באוקטובר 2017, הכריז יורש העצר הסעודי מוחמד בן סלמאן אאל סעוד על הפרויקט "ניאום". העיר היא מיזם משותף של ערב הסעודית עם ירדן ומצרים. המימון לפרויקט צפוי להגיע מקרן ההשקעות של ערב הסעודית ומשקיעים בינלאומיים בשווי כ-500 מיליארד דולר. השלב הראשון בפרויקט צפוי להסתיים בשנת 2025.

על פי התכנון העיר תחובר בגשר לעיר המצרית בדרום חצי האי סיני, שארם א-שייח'.

בפברואר 2018 דווח כי ממשלת סעודיה ביקשה מחברות בנייה מקומיות לבנות באזור חמישה ארמונות: למלך, ליורש העצר ולבכירים אחרים במשפחה המלכותית

בשטח חלק מהפרויקט חי השבט הבדואי אל-חויטאת (الحيطات) שחי משני צידי הגבול הסעודי-ירדני מזה מאות שנים. בנובמבר 2020 ביקרו במקום מזכיר המדינה האמריקאי, מייק פומפאו, ראש ממשלת ישראל, בנימין נתניהו וראש המוסד יוסי כהן. השלושה נפגשו עם יורש העצר הסעודי, מוחמד בן סלימאן. שר החוץ הסעודי, פייסל בן פרחאן אאל סעוד הכחיש זאת.

היחזמה היא חלק מתוכנית החזון הסעודית לשנת 2030 שמטרתה להפחית את התלות של המדינה בנפט, לפתח מגזר ציבורי יציב ולהציב את המדינה בחזית הטכנולוגיה. בעיר מתוכנן שלטון אוטונומי עם מערכת חוקים, מיסוי ומשפט שונה ומודרנית מזו שקיימת בערב הסעודית. החדשנות בעיר תתבטא בין היתר בשימוש ברובוטיקה לפעולות אבטחה, לוגיסטיקה ורפואה. בנוסף העיר תזון מאנרגיה ירוקה - אנרגיה סולארית ואנרגיית רוח אם לא די בכך בעיר צפוי לקום פארק שיכלול רובוטים דינזאורים ויהיה בסגנון פארק היורה, בתי ספר שיעשו שימוש בהולגרמות ועוד מספר רב של פרויקטים.

מכוניות אוטונומיות, רחפנים, אנרגיה ירוקה וכל טכנולוגיה עתידנית שאתם יכולים להעלות על דעתכם ישולבו בעיר אחת, שתהיה גדולה ממדינת ישראל ותוקם ממש ב'חצר האחורית' שלה. הכירו את "ניאום"

<https://www.geektime.co.il/neom-city/>

ניאום

לישראל מספר 'אינטרסים' בפרויקט- החל מהגבלות שייט וגישה לנמל אילת שהליך בניית הגשרים יכולה ליצור ועד טכנולוגיות וזממות שיכולות לפרוח באקוסיסטם שהעיר מציעה. בשנת 2016 אישרה ישראל למצריים להעביר את האיים טיראן וסנפיר, שטח מפורז על-פי הסכם השלום בין השתיים, לשליטתה של ערב הסעודית. סלמן אנסארי, לוביסט סעודי, אף [קרא](#) בגלוי ליצירת שיתוף פעולה עם ישראל לקידום 'חזון 2030'. בעקבות מהלך זה זכו גם מצרים וגם סעודיה לאיומים מקבוצות קיצוניות אשר נתמכות, כנראה, על ידי המשטר האיראני. השלמת המהלך ובניית שיתופי פעולה בין המדינות הנוגעות בפרויקט, יצמצם משמעותית את יכולתן להשפיע על התנועה באזור. פרשנים פוליטיים מסוימים אף מייחסים ל'מחווה' הישראלית הזו את שתיקתה של סעודיה כאשר טראמפ הכריז על העברת שגרירות ארצות הברית לירושלים.

לפני כחצי שנה, [פורסמו](#) בוול סטריט ז'ורנל קטעים ממסמכים סודיים, שמתארים את העיר ניאום הנבנית בימים אלה בלב המדבר של ערב הסעודית. על פי התכנית הגרנדיזית בעיר העתיד עננים מלאכותיים ימטירו גשם על המדבר, יהיה בה גן חיות עם רובו-דינזאורים, מוניות מעופפות, ירח מלאכותי ורובוטים יחליפו בני אדם במטלות רבות. בבתי הספר בעיר ילמדו תוכנית שמעמידה את הטכנולוגיה במרכז, והמורים לפעמים יגיעו לשיעור כהולוגרמה. עוד יהיו בעיר מרפאות להנדסה גנטית, מערכות משפט ופיקוח מתקדמות, כאשר בכל שולט ביד רמה מלך ערב הסעודית.

כשאנחנו חושבים על למידה, אנו בדרך כלל
מתמקדים באיך להכניס מידע
לראש של הלומדים שלנו.
מדוע שלא נתמקד
באיך להוציא
את המידע
מהראש של
התלמידים
ולהשתמש בו

#מתודיקה בdigital

עקרונות שיעור בהוראה - שלב הסגירה

שלב הסגירה – שלב זה מסכם את כל אשר הושג בלמידה.

זהו שלב חשוב ביותר לתחושת ההישג בלמידה .

הסגירה צריכה להיות קוגניטיבית ורגשית ביחד.

בסגירה הלומד צריך לחוש שקיבל את מה שהובטח לו בפתיחה.

רצוי לנצל טכניקות מפעילות ויצירתיות.

איזה טכניקות אתם מכירים לסגירת שיעור?

נזכור יותר
משהו שלמדנו
אם נחשוב שאנחנו
צריכים ללמד את זה
מישהו
אחר

#מתודיקה ב digital

חפש את
המטמון

אוסף רעיונות
לפעילויות לימודיות
שיתופיות במפגש
אינטרנטי חי -
(LOLA)

מה יותר
מועיל

שיק
או שוק

6 מילים

סלוגן

#מתודיקה ב digital

<https://new.methodic.co.il/%d7%90%d7%95%d7%a1%d7%a3-%d7%a8%d7%a2%d7%99%d7%95%d7%a0%d7%95%d7%aa-%d7%9c%d7%a4%d7%a2%d7%99%d7%9c%d7%95%d7%99%d7%95%d7%aa-%d7%9c%d7%99%d7%9e%d7%95%d7%93%d7%99%d7%95%d7%aa-%d7%a9%d7%99%d7%aa%d7%95/>
אוסף רעיונות

מה יותר מועיל?

מכינים זוגות של משפטים, ביטויים, מילים, טיפים, עצות, עקרונות, ציטוטים או אמירות על התוכן שמלמדים.

בכל פעם מציגים 2 אמירות כאלו והמשתתפים צריכים לבחור באמירה שיותר מועילה להם, או מלמדת אותם או נראית להם רלבנטית. דרך הבחירה, הלומדים מחזקים את הקשר שלהם עם התוכן הלימודי.

שיק או שוק?

כל לומד או צוות מכינים המלצה ואזהרה לדברים שנלמדו בשיעור. משתמשים בציט כדי לכתוב את ההמלצות ואזהרות שהם בעצם דגשים לתובנות ולקחים ממה שנלמד במפגש. המנחה מתייחס לחלק מהאמירות שעלו בציט ובכך הוא מספק בעצמו את המסקנות שלו מהרפלקציה של הלומדים.

סלוגן

מבקשים מהלומדים לקרוא או לעיין בתוכן כלשהו, ולסכם אותו בצורה של סלוגן. המנחה אוסף את הסלוגנים השונים, בוחר 5 מתוכם ומקיים סקר לבחירת הסלוגן המלמד והמשמעותי ביותר לתיאור התוכן שעליו עברו כולם.

עקרונות שיעור בהוראה - מעגל הלמידה

סיכום וסיום

סיכום וסיום – ביצועי הבנה - דרכים והצעות לביצועי הבנה

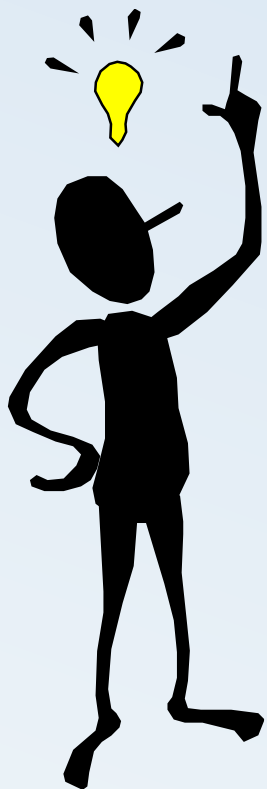
סיכום שיעור יכול לכלול מספר דברים:

- סיכום של מה שנלמד (באופן פעיל של התלמידים).

- ווידוא הבנה, מה התלמידים הבינו מתוך מה שהתרחש בשיעור.

- רפלקציה - הרפלקציה יכולה להיות על החומר הנלמד ועל תהליך הלמידה עצמו.

כמובן שלא תמיד אפשר לכלול את כל האלמנטים בסיכום השיעור.

דרכים לסיכום החומר הנלמד – הצעות לביצועי הבנה

- **קלוז** - סיכום של הנושא עם מילים חסרות (עם או בלי בנק מילים).

- מחלקים ללומדים **סיכום מבולגן** של השיעור כאשר עליהם לסדר אותו לפי הסדר.

- מחלקים ללומדים אותיות (דפי ממו) עכשיו הנחו אותם **לסכם את נושא השיעור** כך שהמשפט שלהם יתחיל באות שקיבלו. (אפשרות נוספת, שהם יבחרו את האות)

- **כרטיס יציאה** - על מנת "לצאת" מהשיעור על הלומד למלא כרטיס (דף) ובו שאלה אחת שהיא הדבר הבסיסי ביותר שנלמד. לדוגמה: מהם שני הגורמים ל....

- מבקשים מהלומדים לחבר **שאלה למבחן** על הנושא של השיעור.

- מחלקים ללומדים **טקסט או תשובה לשאלה עם טעויות** ומבקשים מהתלמידים לתקן.

אפשרויות לביצועי הבנה וסיכום הנושא

יצירת תרשים גרפי לסיכום נושא הלמידה

לשחק משחק נכון / לא נכון
על פי שאלות לומדים.

לבקש מכל לומד לכתוב על ממו
שאלה אחת מכל הנושא.
לאסוף ולערבב את כל השאלות
כל לומד לוקח שאלה וצריך לענות עליה.

לענות על שאלות מהמבחנים

לסיים את פרקטיקת י.ר.ל
יודע... רוצה לדעת... למדתי

דוגמה לנושא :
זכויות אדם ואזרח

מה נכלל בכל זכות

סוגי זכויות

פירוט
ומשמעות

זכות

שימוש ברמזור

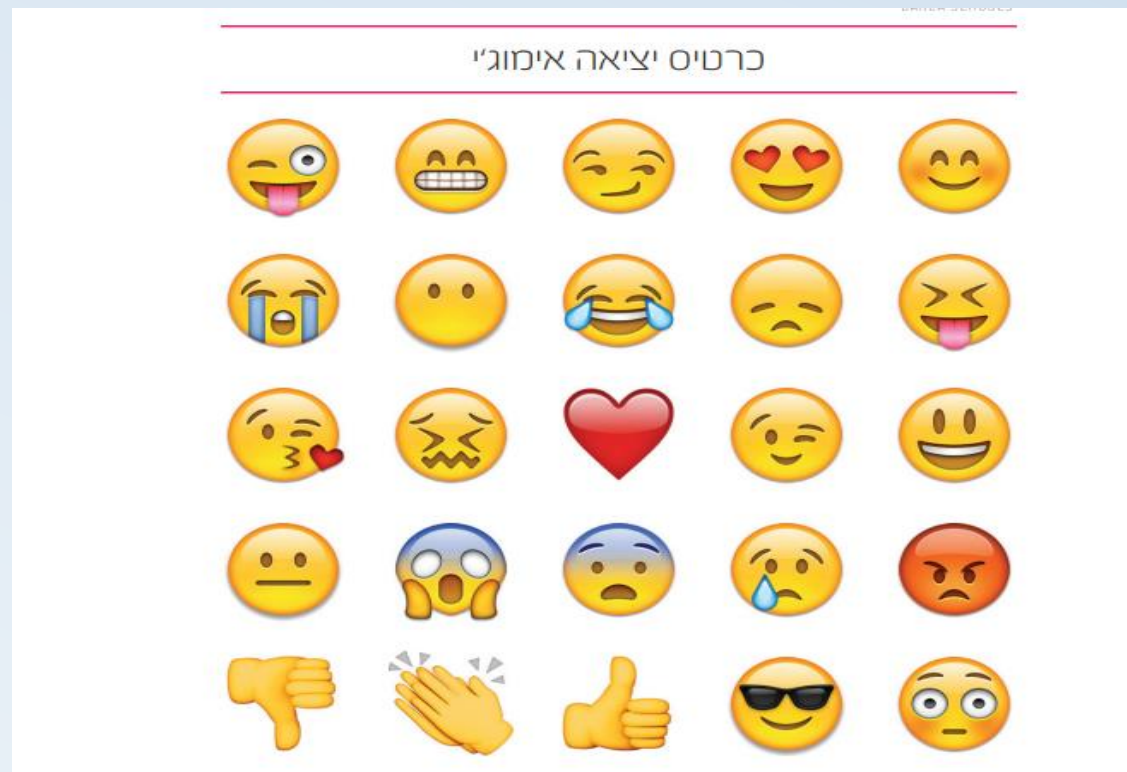
אדום - לא הבנתי

צהוב - לא הבנתי חלק

ירוק - הבנתי הכול, ואני יכול להסביר

כרטיס יציאה - בחמש הדקות האחרונות של השיעור, על מנת לסכם אותו, ניתן מדי פעם לשלב "כרטיס יציאה" אימוג'י. הפעילות מאפשרת לתלמידים לחשוב על מהלך השיעור ולסכם לעצמם מה למדו במהלך השיעור, מה הם מרגישים כלפי מה שלמדו, מה היה להם קשה יותר ובמה הם מרגישים בטוחים. "כרטיס יציאה" מבוסס אימוג'י מתאים כאשר חשוב לנו להתמקד ברגשות של התלמידים ביחס לפעילות או לחומר הנלמד. פעילות זו מתאימה לכל מקצועות הלימוד.

רפלקציה

שיטת הכובעים של דה בוננו

"ששת הכובעים" היא שיטת חשיבה שהומצאה על ידי אדוארד דה בוננו, שמטרתה שיפור תהליך קבלת החלטות בקבוצה ששת צבעי הכובעים מסמלים שישה סגנונות חשיבה מרכזיים חשיבה אובייקטיבית(לבן) חשיבה אמוציונאלית (אדום) חשיבה חיובית (צהוב), חשיבה ביקורתית (שחור) חשיבה יצירתית (ירוק) חשיבת מטא – חשיבה על החשיבה (כחול) מנהל הדיון המורה שיטת ששת הכובעים מהווה כלי עזר לדיון, קבלת החלטות, מתן משוב, רפלקציה, שיח מקדם ועוד...

מהם כובעי החשיבה

ובע לבן: כובע נייטרלי - עוסק בחיפוש המידע העובדתי
ובע אדום: עוסק בחשיבה רגשית - באינטואציה, רגשות
ותחושות.

ובע שחור: עוסק בחשיבה ביקורתית שלילית המחפשת
היסרונות ובעיות

ובע צהוב: עוסק בהסתכלות חיובית על הדברים - חיפוש
היתרונות והתועלת

ובע ירוק: כובע היצירתיות - חיפוש רעיונות ופתרונות

ובע כחול: חשיבה על חשיבה - בדיקת תהליך החשיבה

שיטת ששת כובעי החשיבה
מציגה את הדרך שפיתח אדוארד
דה בוונו לחשיבה רחבה ומקבילה
על עניין או רעיון.
על פי דרך זו כשאנו צריכים לקבל
החלטה או לבחון רעיון או עניין
חשוב וכדאי להתייחס להיבטים
שונים של העניין ולכל אחד מהם
באופן מכוון ומיוחד ולא לערבב
את החשיבה על ההיבטים
השונים.
כל היבט מיוצג על ידי כובע בצבע
אחר.

ששת כובעי החשיבה

ששת כובעי החשיבה היא שיטה המנחה אותנו לבצע סוג אחד בלבד של חשיבה בכל פרק זמן נתון, ד"ר אדוארד דה-בונן, מפתח השיטה, מונה ששה כובעים בששה צבעים שונים. כל צבע מסמל סוג שונה של חשיבה. את שיטת ששת הכובעים ניתן להפעיל הן כיחידים והן בקבוצות דיון.

כובע אדום

רגשות, תחושה ואינטואיציה

- נבטא את רגשותינו
- נתייחס לתחושות הבטן ולאינטואיציה שלנו
- לא נפסול ולא נצדיק רגשות

כובע ירוק

חשיבה יצירתית

- נחשוב ביצירתיות
- נעלה אפשרויות שונות
- נקשיב לרעיונות של אחרים
- נתעלם ממגבלות

כובע לבן

מידע ביטחני, עובדות

- נמנה את הידוע לנו
- נציין מה איננו יודעים
- נציין מה אנו רוצים וצריכים לדעת

כובע כחול

חשיבה על החשיבה

- נקבע את נושא הדיון ואת מהלכו
- נבחן את סדר השימוש בכובעים השונים
- מודא שפועלים על פי הכללים
- נתמצת ונסכם

כובע שחור

חשיבה ביקורתית

- נציין צדדים שליליים, סכנות ונקודות תורפה
- ננמק ונסביר בביקורתיות
- נבדוק תקפות טענות, אסטרטגיות וערכים
- נאתר בעיות פוטנציאליות

כובע צהוב

חשיבה אופטימית ותועלתית

- נציין צדדים חיוביים, תועלות ויתרונות
- ננמק ונסביר על פי ההיגיון
- נחפש את העיקרון שמאחורי הרעיון

מכון ברנקו וייס: חינוך. חשיבה. יוזמה (ע"ר)

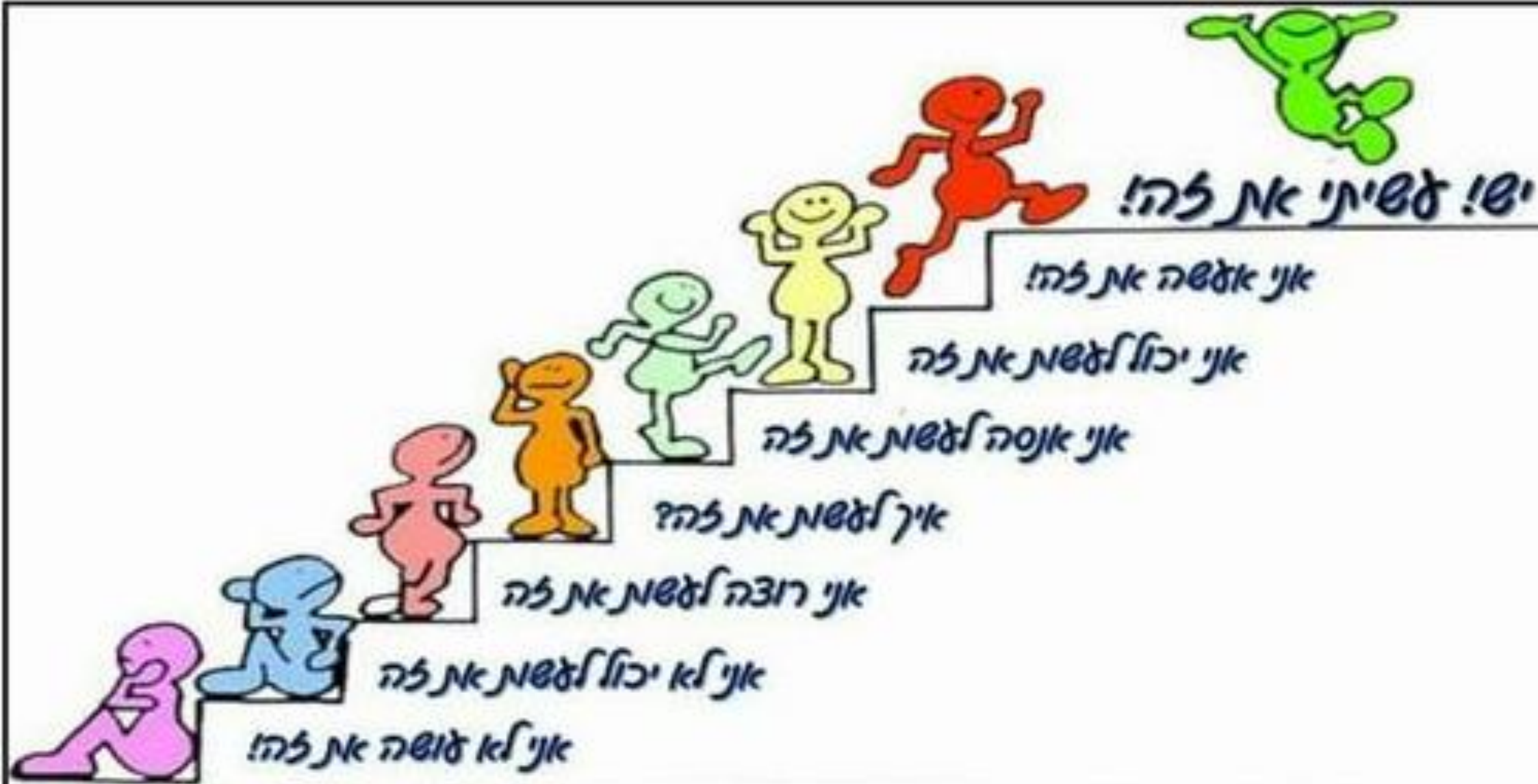
רחוב הנטקה 40, ירושלים טלפון: 02-6436881 פקס: 02-6436883 www.brancoweiss.org.il

סיכום המפגש ב-6 מילים!

6 מילים

המפגש עומד להסתיים? כתבו /אמרו בדיוק 6 מילים המבטאות את מה שלקחתם מהמפגש.

על איזו מדרגה אתה נמצא היום?

לסיום

נהגתי לחשוב.. עכשיו אני חושב...

דבר טוב וחדש שלמדתי ..

**"אל תשפוט כל יום
על פי היבול שקצרת,
אלא על פי הזרעים ששתלת."**

רוברט סטיבנסון